

Bandmask hos hund

Förekomst

Hos hundar förekommer flera arter av bandmaskar, dessa förekommer också hos vilda rävar. Modern hundhållning har lett till att flertalet hundar löper liten risk att infekteras.

Vanligt påvisade arter av bandmaskar i Sverige är *Taenia hydatigena* (mellanvärdar: större gräsätare, allätare) och *T. pisiformis* (mellanvärdar: harar, kanin, gnagare) men flera andra *Taenia*-arter kan förekomma. Andra arter som påvisas är *Mesocestoides spp.* (mellanvärdar: gnagare, grodor, fåglar, hund!) och *Diphyllobothrium latum* (mellanvärdar: gädda, lake, abborre, gärs). *Dipylidium caninum* (mellanvärdar: loppa, lus) är mindre vanlig och *Echinococcus granulosus* (mellanvärdar: gräsätare, allätare

Foto: Bengt Ekberg/SVA

inklusive människa) är numera sällsynt. Hund kan bara smittas genom att äta de så kallade dynten i mellanvärderna, det sker ingen smitta direkt mellan hundar. Vanligaste smittkällor är i praktiken fallvilt av smådjur och urtagna inälvor från vilda idisslare.

Klinik

Infektion med bandmask ger som regel inga kliniska symtom. Undantagsvis ses matsmältningsrubbnings och lös avföring.

Diagnostik

Oftast uppmärksammas infektionen av att djurägaren ser enstaka bandmaskleder (proglottider) i avföringen eller krypande runt baken, på svansen eller korset. Ibland kan hela kedjor av proglottider ses i avföringen. Bandmaskledernas utseende är av diagnostiskt värde. Artbestämning av bandmaskar är av praktisk betydelse dels för val av behandling och dels för att utreda hur hunden blivit smittad. Bandmaskar avger ägg oregelbundet, varför undersökning i träckprov inte alltid visar om bandmask förekommer. Ägg av *D. latum* och *D. caninum* kan dock påvisas i träckprov.

Behandling

Bandmask behandlas vid påvisad förekomst dessutom bör helst artbestämning ha gjorts. Substansen prazikvantel har mycket god effekt mot samtliga bandmaskarter. Receptfria preparat med denna substans är Droncit®, Drontal comp® och Milbemax® (liten förpackning). Engångsdos är som regel tillfredsställande men mot *D. latum* skall förhöjd dosering (Droncit® 8x) användas. Även receptbelagda kombinationspreparat innehållande prazikvantel finns, se Fass vet. Annat receptfritt preparat med begränsade indikationer är Axilur® mot *Taenia*-arter och *Mesocestoides*. Preventiv behandling mot *Echinococcus* se separat avsnitt om den resande hundens parasiter. Hos flertalet hundar påvisas inga parasiter. I den mån vuxna hundar har parasiter är mängden vanligen låg och förorsakar inga kliniska symtom. Samtidig infektion med rund- och bandmaskar är sällsynt hos hund varför något behov av att använda kombinationspreparat annat än vid specifika behov som till exempel vid införsel egentligen inte föreligger. Behandling är, med några få undantag, bara indicerad vid påvisad förekomst av parasiter.

De endoparasiter som finns hos hund är i huvudsak gemensamma med de hos räv.

[Senast uppdaterad 2009-10-13]